

TRANSPORDIAMET

Xxxxxx Xxxxxxxx
xxxxxx@xxx.ee
Xxxxxxx küla, Xxxxxxxx,
Rapla maakond, Kohila vald xxxxx

Meie 06.10.2023 nr 4-1/23/964-3

ETTEKIRJUTUS

RESOLUTSIOON: Korrakaitseaduse (KorS) § 28 lg 1, ehitusseadustiku (EhS) § 70 lg 2 p 1 ja 2, § 72 lg 1 p 5 ja § 130 lg 6 p 1 alusel teeb Transpordiamet Xxxxxx Xxxxxxxxile-le (isikukood xxxxxxxxxxxx) täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

1. Lõpetada riigitee nr 11202 Vaida - Urge km xx,73 km teest vasakul tee kaitsevööndi nõuete rikkumine ning likvideerida Xxxxxxi kinnistule suunduv ja tee kaitsevööndisse ning riigimaale loata ehitatud mahasõit. Taastada riigimaa ulatuses kõrguslikult olukord, mis oli enne mahasõidu rajamist. Likvideeritava mahasõidu alune ala katta 10 cm paksuse kasvumullaga, millele teha murukülv. Taastada likvideeritava mahasõidu ehitamisega täidetud riigitee kraav, taastada purustatud kruusast teepeenar sarnaselt kõrvalolevaga.
2. Lõpetada riigitee nr 11202 Vaida - Urge km xx,64-xx,69 teest vasakul tee kaitsevööndi nõuete rikkumine ning taastada omavoliliselt pinnasega täidetud riigitee kraav. Eemaldada kraavist omavoliliselt täidetud pinnas, taastada kraavi nõlvad, nõlvade ehitusprojekti järgne kalle, kraavipõhja sügavus ja kalle ning viia kokku olemasoleva kraaviga.

Määrame ettekirjutuse täitmise tähtajaks 06.11.2023. Ettekirjutuse täitmisest teatada hiljemalt selleks tähtajaks Transpordiameti e-posti aadressile info@transpordiamet.ee.

SUNNIRAHA HOIATUS:

EhS § 133 kohaselt võib haldusorgan ettekirjutuse täitmata jätmise korral rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras. Sunniraha ülemmäär on eraisikule 6400 eurot.

Ettekirjutuse tähtajaks täitmata jätmisel määrab Transpordiamet ettekirjutuse adressaadile EhS § 133 alusel sunniraha järgnevalt:

1. Riigitee nr 11202 Vaida - Urge km xx,73 km teest vasakul mahasõidu tähtjaks likvideerimata jätmise eest – **sunnilraha 2500 eurot**;
2. Riigitee nr 11202 Vaida - Urge km xx,64-xx,69 km teest vasakul kraavi esialgsesse olukorda taastamata jätmise eest – **sunnilraha 3500 eurot**;

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei täida ettekirjutust tähtjaks, rakendatakse sunnilraha nõue, mille maksmata jätmisel edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnilrahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Käesolevat haldusakti on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul selle teatavaks tegemisest alates vaide esitamisega Transpordiametile (info@transpordiamet.ee, Valge 4, 11413 Tallinn) haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või esitades kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

1. Faktilised asjaolud

- 1.1. Transpordiamet tuvastas korralise teede ülevaatuse käigus, et Rapla maakonnas, Kohila vallas, Angerja külas, Xxxxxxi katastriüksusega piirneval teelõigul on riigitee nr 11202 Vaida-Urge km xx,64-xx,69 omavoliliselt pinnasega täidetud riigimaad ja riigitee projektijärgne teekraav ning km xx,73 on omavoliliselt Xxxxxxi kinnistult riigiteele rajatud teeomanikuga kooskõlastamata mahasõit. Omavoliliselt täidetud kraavi ala kasutati vaatluse teostamise ajal sõiduki parkimiseks.
- 1.2. 19.09.2023.a edastas Transpordiamet riigi transpordimaa piirinaaber Xxxxxx Xxxxxxxxile e-kirja, milles teavitas järelevalvemenetluse alustamisest seoses teeomaniku loata riigiteele mahasõidu rajamisega ja riigitee kraavi täitmisega ning palus selgitada omavolilist mahasõidu rajamist riigitee kaitsevööndisse ning talle mittekuuluvale riigimaale ja riigitee kraavi täitmist.
- 1.3. 27.09.2023 edastas riigi transpordimaa piirinaaber Xxxxxx Xxxxxxxx Transpordiametile oma põhjendused seoses riigitee kraavi täitmise ja teeomanikuga kooskõlastamata mahasõidu rajamisega. Selgituste kohaselt kasutatakse täidetud riigitee kraavi ala sõidukite peatumiskohana ning lapse liikumiseks bussipeatusse. Mahasõit on kasutusel traktorile ligipääsuks põllule ja metsa.

2. Õiguslikud põhjendused

- 2.1. Mahasõidu rajamisel on tegemist tee ehitamisega EhS § 4 lg 1 mõistes. Ehitamine on ehitamise püstitamine, rajamine, paigaldamine, lammutamine ja muu ehitamisega seonduv tegevus. Ehitamine on ka pinnase või katendi ümberpaigutamine sellises ulatuses, millel on oluline püsiv mõju ümbritsevale keskkonnale ja funktsionaalne seos ehitisega. Ehitusluba on nõutav ehitusseadustiku lisas 1 nimetatud juhtudel. Avalikult kasutatava tee ehitamisel on vajalik ehitusluba. Kuna kõnealune mahasõit on rajatud osaliselt riigimaale, kus on avalikult kasutatav tee nr 11202 Vaida-Urge, on riigimaale rajatud mahasõidu osas tegemist avalikult kasutatava teega ning EhS Lisa 1 kohaselt peab selle ehitamiseks olema ehitusluba.
- 2.2. EhS § 71 lg 1 kohaselt on avalikult kasutatava tee kaitsevöönd teed ümbritsev maa-ala, mis tagab tee kaitse, teehoiu korraldamise, liiklusohutuse ning vähendab teelt lähtuvaid keskkonnakahjulikke ja inimestele ohtlikke mõjusid. Teel on kaitsevöönd, kui tee on avalikult kasutatav. Riigitee nr 11202 Vaida-Urge on avalikult kasutatav tee.
- 2.3. ÜRO Majandus- ja Sotsiaalnõukogu poolt nimetatud maantee (edaspidi Euroopa teedevõrgu maantee) kaitsevööndi laius mõlemal pool äärmise sõiduraja välimisest servast on kuni 50 meetrit. Ülejäänud maanteede kaitsevööndi laius mõlemal pool äärmise sõiduraja välimisest servast on kuni 30 meetrit. Maantee omanik võib kaitsevööndi laiust põhjendatud juhul vähendada. Riigitee nr 11202 Vaida-Urge kaitsevööndi ulatus on 30 meetrit ning omavoliliselt rajatud mahasõit asub maantee kaitsevööndis ning riigimaal.
- 2.4. EhS § 70 lg 2 p 2 kohaselt on ehitise kaitsevööndis keelatud ehitada ehitusloakohustuslikku teist ehitist, sealhulgas eemaldada ning kuhjata pinnast. Ehitise kaitsevöönd on ehitisealune ning seda ümbritsev maa-ala, mille ulatuses on kinnisasja omanikul kohustus taluda võõrast ehitist ning mille piires on kinnisasja kasutamine ja sellel tegutsemine piiratud ohutuse ning ehitise toimivuse tagamiseks (EhS § 70 lg 1 p 1).
- 2.5. Kaitsevööndi ohutuse tagamise eesmärk on kahepoolne: ühest küljest on kaitsevööndi mõte vältida ohtusid ehitisele, kuid teisalt on kaitsevööndi otstarbeks ka ehitisest endast lähtuvate ohtude vältimine ning nende realiseerumise riski vähendamine.
- 2.6. EhS § 8 sätestab ehitise ohutuse põhimõtte. Ehitis, ehitamine ja ehitise kasutamine ning ehitamisega seonduv muu tegevus peab olema ohutu. Ehitis, ehitamine ja ehitise kasutamine ning ehitamisega seonduv muu tegevus on ohutu, kui see ei põhjusta ohtu inimesele, varale, keskkonnale, riigi julgeolekule või riigikaitseobjektile. Kõnealune riigiteele nr 11202 Vaida - Urge km xx,73 km teest vasakule ehitatud mahasõit on ehitatud ilma ehitusprojektita, ilma nõuetekohase teetruubita ning teeomaniku ehk Transpordiameti teadmata ning teeomaniku poolt kooskõlastamata asukohta. Seetõttu pole tagatud ehitise ohutus, ehitise ja kasutatud materjalide vastavus tee ehitamise kvaliteedi nõuetele ja ehitise ehk mahasõidu kasutamise ohutus. Kuna mahasõidu ehitamise käigus on täidetud omavoliliselt riigitee kraav, mahasõidu alla ei ole rajatud nõuetekohast truupi, on nimetatud töödega takistatud teekraavi projektijärgne toimimine ning muudetud ehitise ehk riigitee veerežiimi.

- 2.7. Tulenevalt ettekirjutuse punktis 2.6 toodud asjaoludest ei ole olemasolevat loata ehitatud mahasõitu võimalik sellisel kujul säilitada või Transpordiametil selle säilitamist tagantjäreli lubada.
- 2.8. Kuna XXXXXi kinnistule suunduva ning riigimaale kt nr XXXXX:XXX:XXXX mahasõidu rajamine on vastuolus EhS 38 lg 2 ja 70 lg 2 p 2, siis tuleb mahasõit likvideerida ning taastada olukord, mis oli enne mahasõidu rajamist.
- 2.9. EhS § 132 lg 3 punkti 1 kohaselt otsustab korrakaitseorgan ehitise lammutamise eelkõige, kui ehitise ei vasta ehitisele esitatavatele nõuetele ja nõuetele mittevastavusega kaasneb oluline või kõrgendatud oht. Mahasõidu likvideerimise nõue soodustab eesmärgi saavutamist, st ebaseadusliku ehitise kõrvaldamist ja liiklusohutuse tagamist vaidlusalusel teelõigul. Olukorras, kus omavoliliselt rajatud ebaseaduslik mahasõit on rajatud üle kraavi ilma nõuetekohase truubita, ei ole võimalik kohaldada vähemkoormavaid meetmeid, kuivõrd ehitise ehk tee säilimine on ohtu seatud, ehitise ehk tee säilimise tagamiseks ei ole võimalik mahasõitu olemasoleval kujul lubada, seega on tegemist vajaliku abinõuga. Taotletav eesmärk on mh tagada tee ehk ehitise püsivus vaidlusalusel teelõigul. Seega on lammutusettekirjutus käesoleval juhul vajalik, sobiv ja mõeldukas meede, kuivõrd ei esine vähemkoormavaid meetmeid, mida oleks võimalik kasutada sama eesmärgi saavutamiseks. Mahasõidu näol on tegemist nii formaalselt kui materiaalselt ebaseadusliku ehitisega: mahasõidu rajamiseks puudus ehitisluba, on ehitatud ilma projektita, mahasõidule ei ole paigaldatud nõuetekohast truupi, mistõttu on takistatud teekraavide toime juhtida tee muldest sadevett eemale.
- 2.10. Ilma ehitusloata riigitee kaitsevööndisse ning riigimaale mahasõidu rajamisega on XXXXX XXXXXXXX rikkunud ehitusseadustiku (§ 38 lg 1, 2, § 70 lg 2 p 1 ja 2) nõudeid.
- 2.11. Riigitee nr 11202 Vaida - Urge km xx,64-xx,69 tee kaitsevööndis ja riigimaal asuva teekraavi täitmisega on tegu ehitamisega (mh avaliku tee ümberehitamisega) ehitusseadustiku § 4 lg 1 mõistes. Kraavi täitmiseks puudus vastav tööde teostamise projekt ja teeomaniku luba. Samuti on kraavi täitmisega rikutud ehitise ehk tee veerežiimi. EhS § 72 lg 1 p 5 sätestab, et tee kaitsevööndis on keelatud teha veerežiimi muutust põhjustavat tööd. Tee veerežiimi rikkumisega ja riigitee kraavi täitmisega ohustatakse ehitist ehk käesoleval juhul teed. EhS § 70 lg 2 p 1 järgi on ehitise kaitsevööndis keelatud ohustada ehitist või selle korra kohast kasutamist.
- 2.12. Kuivõrd kraavi täitmisega on rikutud tee ehk ehitise veerežiimi ja ohustatakse ehitist ehk teed ning selle korra kohast kasutamist, pole võimalik Transpordiametil ka lubada või kooskõlastada ettekirjutuse adressaadi poolt pinnasega täidetud riigitee kraavi sellisel kujul säilitamist ning riigile kuuluva maa edasist kasutamist erahuvides sõidukite peatumisalana.
- 2.13. Omavoliliselt pinnasega täidetud riigitee kraav tuleb taastada selle esialgsesse olukorda. Kraavist tuleb eemaldada kogu omavoliliselt täidetud pinnas, taastada kraavi nõlvad, nõlvade projektijärgne kalle, kraavipõhja sügavus ja kalle ning viia kokku olemasoleva kraaviga.
- 2.14. Omavoliliselt riigitee kraavi täitmisega on XXXXX XXXXXXXX rikkunud ehitusseadustiku (§ 38 lg 1, 2, § 70 lg 2 p 1 ja 2 ja § 72 lg 1 p 5) nõudeid.

- 2.15. EhS § 130 lõike 6 punkt 1 järgi teeb Transpordiamet riiklikku järelevalvet avalikult kasutatava tee ehitamise, kohaliku omavalitsuse tee seisundinõuete täitmise, riigitee kaitsevööndi nõuete, kasutamisenõuete ja kaitsenõuete täitmise ning tee-ehitamisega seotud ettevõtjate ning pädevale isikule esitatud nõuete täitmise üle.
- 2.16. KorS § 28 lõike 1 kohaselt on ohu või korrarikkumise korral pädeval korrakaitseorganil õigus panna avaliku korra eest vastutavale isikule ettekirjutusega ohu tõrjumise või korrarikkumise kõrvaldamise kohustus ning hoiatada teda käesoleva paragrahvi lõikes 2 või 3 nimetatud haldussunnivahendite kohaldamise eest, kui isik ei täida kohustust hoiatuses määratud tähtaja jooksul.
- 2.17. Võttes arvesse faktilisi asjaolusid ja õiguslikke põhjendusi, leiab Transpordiamet, et kohustusliku ettekirjutuse tegemine antud asjas on vajalik, et lõpetada õigusrikkumine st lammutada loata riigiteele rajatud nõuetele mittevastav mahasõit, taastada riigitee projektijärgne kraav endisel kujul ning taastada riigimaa ulatuses endine olukord koos haljastuse ja murukülviga.

Ettekirjutuse koostaja:

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaimar Kukk
järelevalvespetsialist
järelevalve osakond

Kaimar Kukk
53328883, Kaimar.Kukk@transpordiamet.ee